

Latviešu valodas aģentūras rīcības plāns 2024. gadam

Prioritārie pasākumi

VIRSMĒRĶIS:

- Mērķis:** īstenot atbalsta pasākumus pārejā uz mācībām latviešu valodā, t.sk. pedagogu profesionālajā pilnveidē; nodrošināt latviešu valodas mācību metodikas attīstību
- Mērķis:** nodrošināt latviešu valodas apguves pieejamību diasporā un latviešu valodas kā svešvalodas apguves pieejamību ārvalstīs un Latvijā, kā arī sniegt atbalstu lībiešu valodas apguvei un latgalešu rakstu valodas pedagogiem
- Mērķis:** sekmēt latviešu valodas attīstību un kvalitatīvu lietojumu, veicināt sabiedrības līdzdalību Valsts valodas politikas īstenošanā

N. p. k.	Mērķis	Izvēlētais pamatojošais dokuments, deleģējums (VRP, RP, tiesību akts u.c.)	Dokumenta nosaukums	Pasākums	Darbības rezultāts	Pamatnostādnes un pasākuma Nr.	Plānotais rezultāts: 1. ceturksnis	Plānotais rezultāts: 2. ceturksnis	Plānotais rezultāts: 3. ceturksnis	Plānotais rezultāts: 4. ceturksnis
1.	1.mērķis									
1.1.	1.mērķis	Valdības rīcības plāns	8.2.	Veikti pasākumi, lai īstenotu secīgu pāreju uz vienotu skolu - mācībām valsts valodā vispārējās izglītības pirmsskolas un pamatizglītības pakāpē un pilnveidots mācību saturs un tā pieejas ieviešana visās Latvijas izglītības iestādēs.	1a) sniegts metodiskais atbalsts un organizēti profesionālās pilnveides kursi, semināri u.c. pasākumi pirmsskolas izglītības un pamatizglītības skolotājiem par mācību īstenošanu latviešu valodā (gadā aptuveni 25 programmas, 3000 pedagogi);	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (1. rīcības virziena "Attīstība un drošumspeja" 1.1. uzdevums "Nodrošināt zinātniskos un praktiskos resursus latviešu valodas izpētes ilgtspējai", 2. rīcības virziena "Resursi un ilgtspēja" 2.1. uzdevums "Atbalstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi"); LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 3.1., 4.3. punkts)		1. Sniegts atbalsts latviešu valodas pedagogiem darbam ar ukraiņu bērniem, izglītoti 80 vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības pedagogi. 2. Organizēti kursi latviešu valodas apguvei B1/B2 līmenis ukraiņu pedagogiem, izglītoti 15-17 pedagogi. 3. Organizēts seminārs pirmsskolas vadītāju vietniekiem un metodīkiem par latviešu valodas mācību metodikas jautājumiem pirmsskolā, izglītoti 20 pirmsskolas vadītāju vietnieki un metodīki.	Sniegts atbalsts latviešu valodas pedagogiem darbam ar ukraiņu bērniem, izglītoti 40 vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības pedagogi.	1. Pētījums par latviešu valodas apguves procesa kvalitāti "Lietpratība latviešu valodas apguvē" - pētījuma galarezultātu sagatavošana digitāli un izdošana. 2. Gada laikā sagatavotas 3 kursu programmas pirmsskolai un organizēti profesionālās pilnveides kursi, izglītoti 589 pirmsskolas pedagogi un pedagogu palīgi, 540 pamatskolas pedagogi. 3. Organizēti kursi latviešu valodas apguvei B2/C1 līmenis ukraiņu pedagogiem, izglītoti 15-17 pedagogi. 4. Gada laikā organizēti 82 atbalsta pasākumi, piedalījušies 838 pedagogi.
1.2.	1.mērķis	Valdības rīcības plāns	8.2.	Veikti pasākumi, lai īstenotu secīgu pāreju uz vienotu skolu - mācībām valsts valodā vispārējās izglītības pirmsskolas un pamatizglītības pakāpē un pilnveidots mācību saturs un tā pieejas ieviešana visās Latvijas izglītības iestādēs.	1c) izstrādāti metodiskie un atbalsta materiāli pedagogiem darbā lingvistiski nevienādīgā mācību vidē pirmsskolā un pamatizglītībā;	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (2. rīcības virziena "Resursi un ilgtspēja" 2.1. uzdevums "Atbalstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi"); LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 4.3. punkts)				Sagatavots MLK 2. un 8. klasei, izstrādāti 6 elektroniskie brīvpieejas metodiskie materiāli pedagogiem darbā lingvistiski nevienādīgā mācību vidē.
2.	2.mērķis									
2.1.	2.mērķis	Valdības rīcības plāns	8.1.	Izveidots vienots latviešu valodas apguves mehānisms atbilstoši piešķirtajam valsts budžeta finansējumam: valsts valodas apguves pieaugušajiem kursu piedāvājuma vienotas sistēmas izstrāde, atbalsts kursu kvalitātes nodrošināšanai, pedagogu pieaugušajiem sagatavošanai un mācību procesa nodrošināšanai.	2) Nodrošināta sistēmiska mācību un metodisko materiālu izstrāde (2 izdevumi gadā); profesionālās prasmes pilnveidojuši 80 pieaugušu latviešu valodas pedagogu.	Plāna darbam ar diasporu 2024.–2026. gadam 1.1.4. uzdevums; Diasporas likums; Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (1. rīcības virziena "Attīstība un drošumspeja" 1.1. uzdevums "Nodrošināt zinātniskos un praktiskos resursus latviešu valodas izpētes ilgtspējai", 2. rīcības virziena "Resursi un ilgtspēja" 1.uzdevums "Atbalstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi", 2.2. uzdevums "Nodrošināt latviešu valodas apguves un metodikas resursu daudzveidību"); LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 3.1., 4.4., 4.6. punkts)				1. Pētījums par latviešu valodas apguvi imigrantiem, datu analīze - sagatavots pētījums un veikta valodas situācijas datu apstrāde. 2. Sagatavoti 2 mācību un metodiskie materiāli manuskripta līmenī: 1) gramatikas minimums un praktiskums diasporas jauniešiem un pieaugušajiem B1 līmenim (pabeigts 2025. gadā), 2) metodiskais līdzeklis "Tekstveide. Laipa. A1 līmenis". 3. Veikta 8 mācību izdevumu pilnveide: Laipas MG un DB A1, A2, B1, B2 līmenim. 4. Gada laikā profesionālās prasmes pilnveidojuši 80 pieaugušu latviešu valodas pedagogi.

2.2.	2.mērķis	Valdības rīcības plāns	21.9.	Veicināsim iedzīvotāju, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju līdzdalību sabiedriskajos un politiskajos procesos un sabiedrības saliedētību, attīstīsim sociālo un pilsonisko dialogu, palielināsim finansējumu sabiedriskā labuma iniciatīvām un saliedētībai.	1) Līdzfinansētas diasporas latviešu skolas (ap 62 skolas gadā, izglītoti ik gadu 1894 bērni un jaunieši). Notikusi diasporas skolotāju meistarības pilnveide (izglītoti ap 150 skolotāju gadā), veicināta diasporas izglītotāju tīklošanās un savstarpējā zināšanu pārnese. Ar digitāliem materiāliem un rīkiem pilnveidota vietne www.maciunmacies.lv (lietotāju skaits diasporā – 48 000), attīstīta un paplašināta platforma www.sietins.lv. Finansēti izglītojoši pasākumi latviešu valodas apguves un lietojuma veicināšanai diasporā (ap 200 dalībnieku gadā). Nodrošināts Latvijas pedagogu darbs diasporas vasaras vidusskolās ASV un Austrālijā (ap 20 Latvijas pedagogu ikgadēji). Organizēti latviešu valodu un tās apguvi popularizējoši pasākumi diasporas bērniem, jauniešiem un ģimenēm (20 pasākumi gadā, ap 2000 dalībnieku). Pieaudzis bērnu skaits tiešsaistes klasēs Classflow platformā (ap 265 skolēnu gadā).	Plāna darbam ar diasporu 2024.–2026. gadam 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3. un 1.1.4. uzdevums; Diasporas likums; Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (2. rīcības virziena "Resursi un ilgtspēja" 2.2. uzdevums "Nodrošināt latviešu valodas apguves un metodikas resursu daudzveidību", 2.3. uzdevums "Paplašināt latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām un pilnveidot prasmju vērtēšanu"); LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 4.4. punkts)	Nodrošināta skolotāju darbība klātienē un/vai attālināti 5 vietās attālos pasaules reģionos.	Nodrošināta skolotāju darbība klātienē un/vai attālināti 5 vietās attālos pasaules reģionos.	1. Nodrošināta skolotāju darbība klātienē un/vai attālināti 5 vietās attālos pasaules reģionos. 2. Latvijas augstskolā organizēta latviešu valodas un kultūras vasaras skola diasporas jauniešiem, izglītoti 20 diasporas jaunieši. 3. Organizēta diasporas izglītotāju vasaras skola Latvijā (piedalījušies 60 diasporas izglītotāji). 4. Organizēts LVA tiešsaistes nodarbību skolēnu ģimeņu un skolotāju salidojums Latvijā, piedalījušies 100 dalībnieki. 5. Nodrošināts 20 Latvijas pedagogu darbs diasporas vasaras vidusskolās ASV un Austrālijā.	1. Nodrošināta skolotāju darbība klātienē un/vai attālināti 5 vietās attālos pasaules reģionos. 2. Finansālu atbalstu saņēmušas vismaz 60 diasporas latviešu skolas, tajās izglītoti 1800 diasporas bērni un jaunieši. 3. Organizēti metodikas kursi, semināri un meistarklases diasporas mītnes zemēs tiešsaistē, izglītoti 200 diasporas skolotāji, 50 vecāki. 4. Nodrošināta latviešu valodas apguves mācību un metodisko līdzekļu, digitālo resursu un informatīvo materiālu izstrāde, pilnveide un pieejamība, digitālo latviešu valodas apguves resursu lietotāju skaits diasporā – 38000. 5. Finansēti 6 izglītojoši pasākumi latviešu valodas apguves un lietojuma veicināšanai diasporā, 200 dalībnieku. 6. Organizēti motivējoši kursi un izglītojoši pasākumi diasporas bērniem un jauniešiem, 300 dalībnieku. 7. Nodrošināta latviešu valodas apguve tiešsaistes nodarbībās 300 diasporas skolēniem.
2.3.	2.mērķis	Valdības rīcības plāns	9.8.	Nodrošināta Latvijas lingvistiskās vides savdabības saglabāšana atbilstoši Valsts valodas likumā un Vēsturisko zemju likumā noteiktajam.	Atbilstoši pieprasījumam finansēta latgāliešu rakstu valodas un lībiešu valodas apguve interešu izglītībā. Nodrošināta latgāliešu rakstu valodas un lībiešu valodas attīstība, īstenojot valsts pētījumu programmas "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai" projektus.	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (1. rīcības virziena "Attīstība un drošums" 1.3. uzdevums "Atbalstīt un nostiprināt latgāliešu rakstu valodu", 1.5. uzdevums "Veicināt lībiešu valodas vitalitāti"); Latviešu vēsturisko zemju likums			1. Sniegts atbalsts lībiešu bērnu vasaras nometnes organizēšanai. 2. Atbalstīta Latgāliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācija: līdzfinansējuma piešķiršana asociācijas rīkotajai radošajai metodiskajai nometnei „Vosorošona”.	
3.	3.mērķis									
3.1.	3.mērķis	Attīstības plānošanas dokuments	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam	3. rīcības virziens "Sabiedrības līdzdalība un atbildība"	Nodrošināta iespēja ikvienam pilnveidot latviešu valodas prasmi (3.1. uzdevums)	LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 4.5. punkts "veic pasākumus, kas veicina valsts valodas attīstību, valodas normu avotu (vārdnīcu, rokasgrāmatu) izveides, terminoloģijas izstrādes un informācijas tehnoloģiju jomā, tai skaitā organizē projektu konkursus latviešu valodas attīstībai, vada un uzrauga projektu īstenošanu")	1. Sniegta konsultācijas valodas jautājumos un veikta regulāra datubāzu valodaskonsultācijas.lv un personvarduatveide.lv papildināšana.	1. Sniegta konsultācijas valodas jautājumos un veikta regulāra datubāzu valodaskonsultācijas.lv un personvarduatveide.lv papildināšana.	1. Sniegta konsultācijas valodas jautājumos un veikta regulāra datubāzu valodaskonsultācijas.lv un personvarduatveide.lv papildināšana. 2. Izdots populārzinātnisko rakstu krājums "Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi" Nr.19.	1. Sniegta konsultācijas valodas jautājumos un veikta regulāra datubāzu valodaskonsultācijas.lv un personvarduatveide.lv papildināšana. 2. Sagatavots populārzinātnisko rakstu krājuma "Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi" Nr.20 manuskripts. 3. Izdots populārzinātniska izdevuma tulkojums (2023-2024). 4. Turpināta personvārdu vārdnīcas satura izstrāde (2023-2025).
3.2.	3.mērķis	Attīstības plānošanas dokuments	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam	3. rīcības virziens "Sabiedrības līdzdalība un atbildība"	Veidota mērķtiecīga saziņa ar sabiedrību par valodas lietojuma jautājumiem, iesaistīt jauniešus lingvistiskās vides veidošanā un latviešu valodas prestiža stiprināšanā. (3.5. uzdevums)	LVA nolikums (MK not. Nr. 938, 4.5. punkts "veic pasākumus, kas veicina valsts valodas attīstību, valodas normu avotu (vārdnīcu, rokasgrāmatu) izveides, terminoloģijas izstrādes un informācijas tehnoloģiju jomā, tai skaitā organizē projektu konkursus latviešu valodas attīstībai, vada un uzrauga projektu īstenošanu"); "Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju", Nr. 114.	1. Organizēta skolēnu radošo darbu konkursa uzvarētāju apbalvošana. 2. Organizēts Starptautiskās dzimtās valodas dienas pasākums.	1. Rikota valodas akcija vietnē vards.valoda.lv. 2. Sabiedrības informēšana par 2023. gadā īstenoto pētījumu par jauniešu valodu Latvijā (2022—2023). Organizēts informatīvi izglītojošs pasākumu cikls skolu jaunatnei (2024).	1. Īstenota dalība sarunu festivālā "Lampa".	1. Koordinēta Eiropas Valodu dienas pasākuma norise. 2. Organizēts Valsts valodas dienas pasākums. 3. Izdots 2023. gada radošo darbu konkursa skolēnu darbu krājums "Kas ir tavs varonis šodien?". 3. Organizēts radioidījumu cikls (skolēnu radošo darbu lasījumi LR).